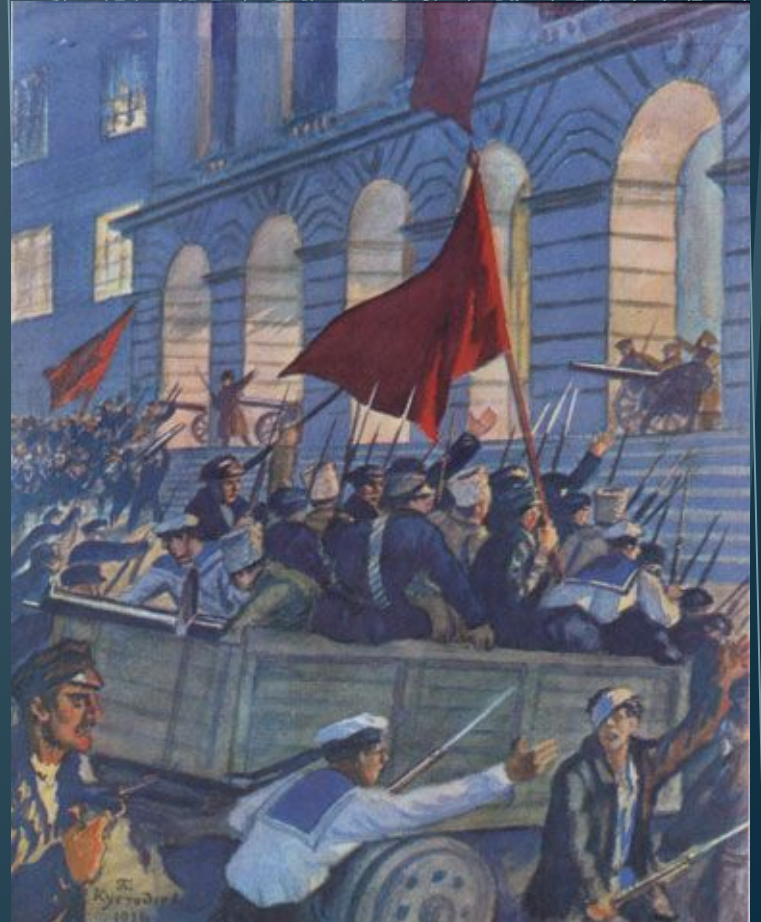


Революція 1917 року в Росії

Урок



- Участь Росії у Першій світовій війні 1914—1918 років поглибила соціально-економічні і політичні суперечності в країні;
- Незадоволення війною та економічні труднощі;
- Важке становище робітничого класу і селянства.

Підсумок: Почався масовий страйковий рух у великих промислових центрах. Страйк на Путиловському заводі в Петрограді, що розпочався 17 лютого 1917 року, став передвісником масових революційних виступів.



Передумови

Лютнева буржуазно-демократична революція 1917 року

- 27 лютого(10 березня) 1917 року – загальний страйк робітників заводів у Петрограді. До петроградських робітників приєднались солдати. Столиця Росії опинилася в руках повсталих.
- Того ж дня, ввечері, відкрилось перше засідання Петроградської Ради робітничих депутатів(більшовики, меншовики, есери тощо). Рада обрала головою лідера меншовицької фракції Державної Думи М. Чхеїдзе. Петроградська Рада доручила формування уряду Думському комітету.
- 2 березня 1917 року цар Микола II зрікся престолу. Влада перейшла до рук Тимчасового уряду. Його очолив князь Г.Львов, а згодом – О.Керенський.



Росія за Тимчасового уряду

- Росія була проголошена республікою;
- Були проголошені демократичні права і свободи, але їх не завжди дотримувалися;
- Були конфісковані землі царської родини і передані державі;
- ТУ виступив за продовження війни «до переможного кінця», але армія зазнавала поразок;
- Після Липневої демонстрації більшовиків, ТУ переслідував РСДРП(б), було віддано наказ про арешт їх лідера В.Леніна;
- Відбувалися часті урядові кризи, кабінет міністрів постійно змінювався.

Підсумок: Буржуазний Тимчасовий уряд не зміг виконати усі свої обіцянки. Росія так і не вийшла з війни. Економічна ситуація до осені 1917 року значно погіршилася. Не вистачало найнеобхідніших продуктів. На фронтах зростало дезертирство, а в країні – криза і анархія. Лідер більшовиків В.Ленін у «Квітневих тезах» закликав: «Ніякої підтримки Тимчасовому уряду»



Заколот генерала Корнілова

- Наприкінці серпня 1917 року, головнокомандувач російської армії генерал Лавр Корнілов, за допомогою військ, здійснив заколот проти Тимчасового Уряду, намагався встановити військову диктатуру, поваливши уряд О. Керенського. Останній звернувся за допомогою до народних мас.
- Після ліквідації заколоту загонами Червоної Гвардії, Корнілов був заарештований і ув'язнений в тюрмі міста Бихова біля Могилева.



Жовтнева революція більшовиків 1917 року

Хронологія перевороту

1. До осені 1917 року в Петрограді значно посилювався вплив Петроградської Ради, тон в якій задавали більшовики. На чолі Ради став випущений в серпні з в'язниці Л. Д. Троцький.
2. У жовтні 1917 року В. І. Ленін детально розробляє план збройного повстання і готує зібрання II Всеросійського з'їзду Рад народів Росії. Вирішено було виступити у день відкриття з'їзду.
3. Під керівництвом Г.Свердлова, Л.Троцького, О.Антонова-Освієнка були підготовлені загони матросів і солдат.
4. 24 жовтня (у ніч на 25-е) загони матросів, прибулі з Кронштадта, за наказом ВРК, займають телефонну станцію, телеграф і Державний банк, мости через Неву.
5. 25 жовтня (у ніч на 26-е, або 7 листопада за н.ст.) озброєні загони революціонерів, зламавши опір охорони, захопили Зимовий палац і заарештували членів Тимчасового уряду. Влада перейшла до партії більшовиків.



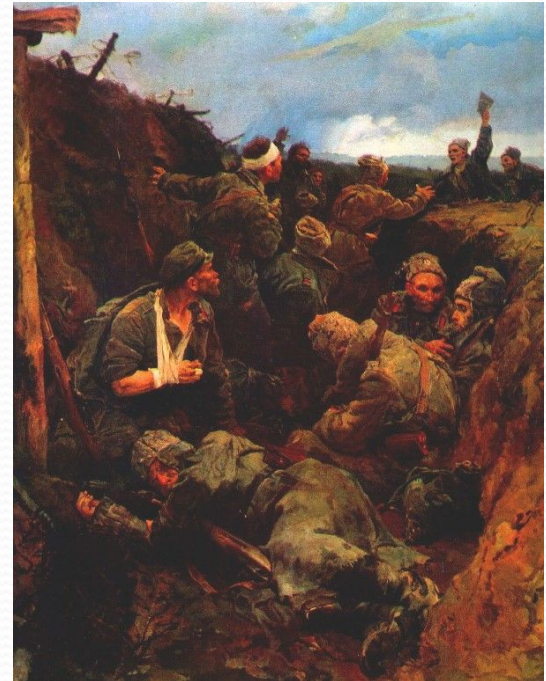
II Всеросійський з'їзд РАД

- З'їзд відкрився 25 жовтня (7 листопада) о 22:40, у розпал Жовтневої революції, в ньому взяли участь 649 делегатів, з них: 390 більшовиків, 160 есерів, 72 меншовики тощо.
- З'їзд прийняв :
- Звернення «Робітникам, солдатам і селянам!», в якому говорилося, що з'їзд бере владу у свої руки, а на місцях вся влада переходить до Рад робітничих, солдатських і селянських депутатів, які і повинні забезпечити справжній революційний порядок
- Декрет про мир і Декрет про землю
- Декларацію прав народів Росії і Декрет про скасування смертної кари (13 червня 1918 смертна кара в Росії було офіційно відновлено) та інші постанови і звернення.
- I З'їзд Рад сформував уряд — Раду Народних Комісарів на чолі з В. Леніним, в склад якого, через відмову лівих есерів, увійшли тільки більшовики.



Декрет про мир

- Пропозиція усім воюючим країнам припинити війну і розпочати негайні переговори про демократичний мир без анексій і контрибуцій



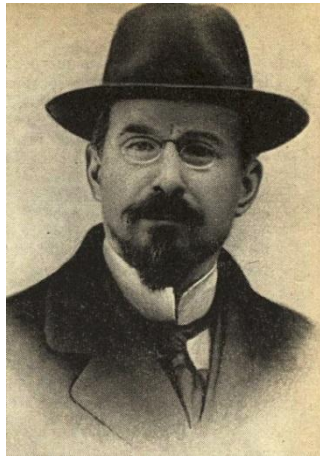
Декрет про землю

- Поділ поміщицької землі між селянами на зрівняльних началах



РАДА НАРОДНИХ КОМІСАРІВ РАДЯНСЬКОЇ РОСІЇ

- Голова уряду - Володимир Ленін
- Голова внутрішніх справ - Олексій Риков
- Голова військових справ - Володимир Антонов-Овсієнко, морських - Павло Дибенко
- Голова освіти - Анатолій Луначарський
- Голова закордонних справ - Лев Троцький, згодом - Георгій Чичерін
- Голова по справам національностей - Йосип Сталін та інші.



ВСЕРОСІЙСЬКА НАДЗВИЧАЙНА КОМІСІЯ (ВНК - ВЧК)

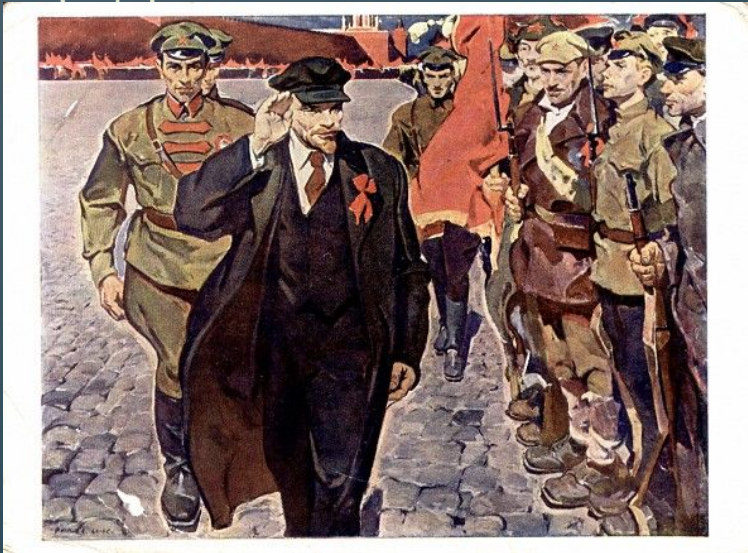
Державно-політичний карний орган уряду більшовиків, створений для боротьби з «контрреволюцією і саботажем». Заснований на чолі з революціонером Феліксом Едмундовичем Дзержинським у грудні 1917 року.

Чекісти боролися з анархією, бандитизмом, контрреволюцією, терором, саботажем, шпигунством проти Радянської республіки. В ті часи зросла злочинність. Гинули не лише більшовики, але й мирні громадяни. Фелікс Дзержинський говорив: «Треба боротися з насильством до останнього подиху. Чекіст повинен мати гаряче серце, холодну голову й чисті руки».



Перші заходи радянської влади

- Поділ поміщицької землі на зрівняльних началах між селянами
- Націоналізація(перехід під владу держави залізниць, заводів і фабрик буржуазії, введення робітничого контролю)
- Переселення робітників і селян в будинки буржуазії
- Організація народної освіти, трудових шкіл
- Будівництво Червоної Армії з робітників, селян і старих царських офіцерів.



- Після жовтневого перевороту, коли владу фактично захопили більшовики, було вирішено все-таки проводити вибори до Всеросійських Установчих Зборів, як це і було заплановано Тимчасовим урядом. По Росії більшовики отримали 22% голосів.
- О 10 годині 5 січня 1918 року Установчі Збори розпочали роботу. Більшовики, які були в меншості, запропонували прийняти програмний документ «Декларація прав трудящих і експлуатованих». Отримавши відмову, вони покинули залу засідань. Збори пропрацювали до самого ранку наступного дня, коли начальник охорони, матрос Железняков попросив: «Панове, разходьтесь! Караул вже втомився!». Цього ж дня, вже 6 січня 1918 року, більшовицький уряд оголосив про розпуск антинародних Всеросійських установчих зборів, які, по-суті, проіснували лише добу. До розпуску Зборів Росія ще мала альтернативу свого розвитку: або Ради, або нова Конституція, після ж розпуску ця альтернатива була втрачена.

Розгін Установчих зборів
